

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
MALİYE BÖLÜMÜ
ÖĞRENME KAZANIMI (ÖK) VE PROGRAM YETERLİLİKLERİNİ (PY)
SAĞLAMA DÜZEYİNİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME USUL VE ESASLARI

1.Amaç ve Kapsam

Bu usul ve esaslar, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü lisans programlarında yer alan derslerin öğrenme kazanımları (ÖK) ile bölümün genel program yeterlilikleri (PY) arasındaki ilişkinin belirlenmesi, bu yeterliliklerin ne düzeyde sağlandığının ölçülmesi, değerlendirilmesi ve eğitim sürecinin sürekli olarak iyileştirilmesine yönelik esasları tanımlar.

Bu usul ve esaslar, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü lisans programlarında yer alan dersleri kapsamaktadır. Her bir dersin öğrenme kazanımlarının (ÖK) belirlenmesi, bu kazanımların program yeterlilikleri (PY) ile ilişkilendirilmesi ve bu ilişkinin sağlanma düzeyinin sistematik olarak ölçülmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması süreçleri bu metnin hükümleri doğrultusunda yürütülür.

2. Dayanak

Bu usul ve esaslar; yükseköğretim alanında faaliyet gösteren akreditasyon kuruluşlarının değerlendirme kriterleri, Pamukkale Üniversitesi'nin kalite güvence politikaları ile yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri esas alınarak hazırlanmıştır.

3. Öğrenme Kazanımı (ÖK) ve Program Yeterlilik (PY) Çıktılarının Gözden Geçirilmesi

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi (EBS)'de kayıtlı tüm derslerin öğrenme kazanımları (ÖK) ile program yeterlilikleri (PY) düzenli olarak incelenir. Ders ve program düzeyinde oluşturulan ilişki tabloları güncellenerek eksiklikler giderilir.

4. Program Yeterliliklerini Sağlama Düzeyi Belirleme Yöntemi

Her ders kapsamında hazırlanan sınav soruları, ilgili öğrenme kazanımları (ÖK) ile eşleştirilerek hangi kazanımı ölçtüğü açık biçimde tanımlanır. Öğrencilerin bu sorulardan elde ettikleri puanlar doğrultusunda, her bir öğrenme kazanımının gerçekleşme düzeyi hesaplanır. Eğitim-öğretim dönemi sonunda, tüm derslere ait veriler temel alınarak program yeterliliklerinin (PY) ne ölçüde sağlandığı bölüm/program düzeyinde belirlenir.

5. Öğrenme Kazanımı ve Program Yeterliliği Sağlama Düzeylerinin Değerlendirilmesi ve İyileştirme Süreci

Eğitim-öğretim dönemi sonunda yapılan hesaplamalar doğrultusunda, her ders için belirlenen öğrenme kazanımları (ÖK) ve program yeterlilikleri/çıktıları (PY) temel alınarak sağlanma düzeyleri analiz edilir. Bu analiz, öğrenci performans verileri, sınav sonuçları ve ÖK-PY ilişki matrisleri üzerinden gerçekleştirilir. Elde edilen veriler, program düzeyinde PY'lerin sağlanma oranlarını belirlemek için bütüncül bir şekilde değerlendirilir.

Analiz sonuçlarına göre eksik veya düşük düzeyde gerçekleşen kazanımlar ve yeterlilikler tespit edilir. Bu doğrultuda, ders içeriklerinde, öğretim yöntemlerinde, ölçme-değerlendirme araçlarında ve öğretim stratejilerinde iyileştirmeler planlanır. İyileştirme önerileri, öğretim

elemanları, bölüm kurulları ve kalite komisyonları tarafından değerlendirilerek uygulamaya alınır.

6. Raporlama ve Yayınlama

Eğitim-öğretim sürecinde elde edilen analiz sonuçlarına dayanarak planlanan ve uygulamaya alınan iyileştirmeler, Pamukkale Üniversitesi'nin PUSULA Bilgi Sistemi üzerinden, Kalite Yönetim Bilgi Sistemi> PUKÖ (Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al) İşlemleri Modülü aracılığıyla kayıt altına alınır. Bu kayıtlar, kalite güvence döngüsünün sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla düzenli olarak izlenir, güncellenir ve gerektiğinde yeniden değerlendirilir.

İlgili analiz sonuçları ve iyileştirme önerileri, Bölüm Kurulu tarafından değerlendirilerek onaylanır. Onaylanan veriler, her eğitim-öğretim dönemi sonunda bölümün resmi web sayfasında "Program Öz Değerlendirme> ÖK-PY Sağlama Düzeyi" başlığı altında yayımlanır.

7. Usul ve Esaslar

(a) Sınav-Soru İlişkilendirmesi

1. Her öğretim elemanı, sorumluluğunda bulunan ders kapsamında yürütülen ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde (sınav, ödev, proje vb.) yer alan her bir soruyu, ilgili dersin Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) üzerinde tanımlanmış öğrenme kazanımları (ÖK) ile doğrudan ilişkilendirir.
2. Bu ilişkilendirme sürecinde, her sorunun hangi öğrenme kazanımını ölçmeyi hedeflediği açık biçimde belirlenir. İlişkilendirme işlemi, standartlaştırılmış biçimde hazırlanmış ve "Soru-ÖK İlişkilendirme Tablosu" aracılığıyla kayıt altına alınır.
3. Bir sorunun birden fazla öğrenme kazanımıyla ilişkili olması durumunda, her kazanım için ağırlıklandırma yapılır. Bu ağırlıklandırma, sorunun ölçme gücünü ve kazanımlar üzerindeki etkisini yansıtacak şekilde dikkatle belirlenir.
4. Öğretim elemanları tarafından hazırlanan eşleştirme tablosu, yarıyıl sonunda oluşturulan ders raporuna eklenir. Bu rapor, bölümün kalite güvence süreçleri kapsamında değerlendirilmek üzere her yarıyıl sonunda Bölüm Başkanlığı'na sunulur.

(b) Öğrenme Kazanımlarının Sağlanma Düzeyinin Analizi ve Raporlanması

Öğrencilerin sınavlar, ödevler, projeler ve diğer ölçme/değerlendirme araçları aracılığıyla elde ettikleri puanlar, ilgili soruların ilişkilendirildiği öğrenme kazanımları (ÖK) temel alınarak analiz edilir. Bu analiz süreci, dersin hedeflediği öğrenme çıktılarının ne ölçüde gerçekleştiğini ortaya koymak amacıyla yürütülür.

1. *Başarı Düzeyi Hesaplaması:* Her bir öğrenme kazanımı için, öğrencilerin ilgili sorulardan aldığı puanlar üzerinden başarı düzeyleri hesaplanır. Bu hesaplamalar sonucunda, her kazanımın sağlanma düzeyi yüzdesel olarak belirlenir. Örneğin, bir kazanımla ilişkilendirilmiş sorulardan alınan ortalama puan, o kazanımın gerçekleşme oranını gösterir.
2. *Raporlama ve Sunum:* Elde edilen veriler, öğretim elemanı tarafından ders bazında hazırlanacak rapora işlenir. Bu rapor, her yarıyıl sonunda bölüm kalite güvence süreçleri kapsamında değerlendirilmek üzere Bölüm Başkanlığı'na sunulur. Rapor, dersin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koyarak akademik iyileştirme sürecine katkı sağlar.

3. *Dijital Kayıt*: Analiz sonuçları ve rapor verileri, Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) veya üniversitenin Kalite Yönetim Bilgi Sistemleri üzerinde tanımlı formatlara uygun şekilde dijital olarak kaydedilir. Bu kayıt işlemi, kalite güvence döngüsünün izlenebilirliğini ve sürdürülebilirliğini sağlar.

(b) Ders Düzeyinde Öğrenme Kazanımı Raporlama Süreci

Her ders için tanımlanmış öğrenme kazanımları (ÖK) ile ilişkilendirilmiş ölçme-değerlendirme araçlarından (sınav, ödev, proje vb.) elde edilen öğrenci performans verileri kullanılarak, ilgili kazanımların sağlanma düzeyi hesaplanır. Bu süreç, dersin hedeflediği öğrenme çıktılarının ne ölçüde gerçekleştiğini nicel göstergelerle ortaya koymayı amaçlar.

1. **Veri Analizi ve Gösterge Oluşturma**: Öğrencilerin sınav ve diğer değerlendirme araçlarından aldıkları puanlar, önceden belirlenmiş ÖK'lerle eşleştirilmiş sorular üzerinden analiz edilir. Her öğrenme kazanımı için öğrencilerin başarı düzeyleri hesaplanır ve yüzdesel oranlarla ifade edilir. Bu oranlar, dersin öğrenme kazanımlarının gerçekleşme düzeyini gösteren nicel performans göstergeleri olarak düzenlenir.
2. **Raporlama**: Elde edilen veriler, dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından dönem sonunda hazırlanacak olan "Ders Öğrenme Kazanımı Sağlama Düzeyi Raporu" kapsamında sunulur.
3. **Kalite Süreci ve Arşivleme**: Hazırlanan rapor, bölümün kalite güvence süreçlerine iletilir ve ilgili dönem arşivine alınır. Bu raporlar, bölüm düzeyinde yapılacak öz değerlendirme ve iyileştirme çalışmalarına veri sağlar.
4. **Dijital Kayıt**: Söz konusu veriler, Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) veya üniversitenin Kalite Yönetim Bilgi Sistemleri üzerinde tanımlanmış formatlara uygun şekilde dijital olarak kaydedilir. Bu kayıtlar, kalite döngüsünün izlenebilirliğini ve sürdürülebilirliğini destekler.

(c) Program Düzeyinde Öğrenme Kazanımı Raporlama Süreci

Ders düzeyinde hazırlanan Öğrenme Kazanımı Sağlama Düzeyi Raporları, dönem sonunda Bölüm Kalite ve Sürekli İyileştirme Komisyonu'na iletilerek program düzeyinde konsolide edilir. Bu süreç, bölüm genelinde eğitim çıktılarının bütüncül olarak değerlendirilmesini ve kalite güvencesi kapsamında izlenmesini sağlar.

1. **Komisyon İncelemesi ve Matris Değerlendirmesi**: Komisyon, her ders için belirlenmiş öğrenme kazanımlarını inceler ve bu kazanımların Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) üzerinde tanımlı ÖK-PY ilişki matrisleri üzerinden program yeterlilikleri (PY) ile olan bağlantılarını değerlendirir. Bu değerlendirme, derslerin program çıktısına katkı düzeyini ortaya koyar ve eksik kalan alanların tespitine olanak tanır.
2. **Verilerin Konsolidasyonu ve Hesaplama**: Tüm derslerden elde edilen nicel veriler (başarı oranları, sağlanma yüzdeleri vb.), bölüm düzeyinde bir araya getirilerek analiz edilir. Her bir program yeterliliği için, ilgili derslerden gelen katkılar dikkate alınarak sağlanma düzeyi hesaplanır. Bu hesaplama hem ders bazlı hem de program bütününde öğrenme çıktılarının gerçekleşme düzeyini gösteren güçlü bir kalite göstergesidir.
3. **Raporlama ve Onay Süreci**: Elde edilen analiz sonuçları, "Program Yeterlilikleri Sağlama Düzeyi Raporu" başlığı altında düzenlenir. Raporda; Her PY'nin sağlanma düzeyi, ders katkı oranları, genel başarı durumu, geliştirme önerileri yer alır. Hazırlanan rapor, Bölüm Koordinatörü tarafından Bölüm Kurulu'na sunulmak üzere onaylanır.

(d) Değerlendirme ve Onay Süreci

Program Yeterlilikleri Sağlama Düzeyi Raporu, dönem sonunda Bölüm Kalite ve Sürekli İyileştirme Komisyonu tarafından hazırlanarak Bölüm Kurulu'na sunulur. Bu süreç, bölüm düzeyinde eğitim çıktılarının değerlendirilmesi ve kalite güvencesi mekanizmalarının işletilmesi açısından kritik bir adımdır.

1. Kurul Görüşmeleri: Rapor, Bölüm Kurulu gündemine alınarak kurul üyeleri tarafından ayrıntılı biçimde incelenir. Rapor içeriğinde yer alan bulgular, derslerin program yeterliliklerine katkı düzeyleri ve genel başarı oranları çerçevesinde değerlendirilir. Görüşmeler sırasında, eksik kalan alanlara yönelik düzeltme ve iyileştirme önerileri tartışılır; gerekirse stratejik müdahale kararları alınır.
2. Onay ve Entegrasyon: Yapılan müzakereler sonucunda, rapor Bölüm Kurulu kararı ile resmi olarak onaylanır. Onaylanan rapor, bölümün kalite güvence süreçlerine entegre edilir. Süreç, kalite döngüsünün “planla–uygula–kontrol et–önlem al” ilkelerine uygun biçimde yürütülür.
3. Dijital Kayıt: Nihai rapor, izlenebilirlik ve sürdürülebilirlik amacıyla Kalite Yönetim Bilgi Sistemi üzerinde tanımlı formatlara uygun şekilde dijital olarak kaydedilir. Bu kayıt hem iç değerlendirme hem de dış akreditasyon süreçlerinde referans belge olarak kullanılır

(e) Yayımlama Süreci

Bölüm Kurulu tarafından onaylanan “Program Yeterlilikleri Sağlama Düzeyi Raporu”, şeffaflık ve erişilebilirlik ilkeleri doğrultusunda bölümün resmi web sayfasında yayımlanır. Bu adım hem iç hem de dış paydaşların eğitim çıktıları hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla yürütülür.

1. Elektronik Düzenleme ve Yayın: Raporun son hali, elektronik ortamda uygun formatta düzenlenerek bölüm web sayfasında “Program Öz Değerlendirme” başlığı altında, “ÖK-PY Sağlama Düzeyi” sekmesinde erişime açılır. Yayımlanan içerik, kullanıcı dostu bir yapıda sunularak kolay erişim ve anlaşılabilirlik hedeflenir.
2. Paydaş Erişimi: Raporun erişilebilir olması, hem iç paydaşlar (öğretim elemanları, öğrenciler) hem de dış paydaşlar (akreditasyon kuruluşları, izleme ve değerlendirme birimleri) açısından temel bir gerekliliktir. Bu erişim, bölümün kalite güvence sisteminin şeffaflığını ve hesap verebilirliğini güçlendirir.
3. Güncellik ve Sorumluluk: Yayımlanan raporun güncel halinin düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi ve bölüm web sayfasında erişilebilir biçimde bulundurulması, Bölüm Başkanlığı'nın sorumluluğundadır. Bu süreç, kalite döngüsünün sürekliliğini ve veri temelli iyileştirme çalışmalarının sürdürülebilirliğini destekler.

(f) İzleme Süreci

Bölüm Kurulu tarafından onaylanan Program Yeterlilikleri Sağlama Düzeyi Raporu doğrultusunda tespit edilen gelişim alanlarına yönelik planlanan iyileştirme faaliyetleri, Pamukkale Üniversitesi'nin PUSULA Bilgi Sistemi> Kalite Yönetim Bilgi Sistemi> PUKÖ İşlemleri Modülü üzerinden kayıt altına alınır. Bu kayıtlar, kalite güvence sisteminin dijital izlenebilirliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla yürütülür.

1. Sürekli İzleme ve Takip: Kayıt altına alınan iyileştirme faaliyetleri, bölüm kalite sorumluları tarafından düzenli aralıklarla takip edilir. Her bir faaliyet için gerçekleştirilme durumu kontrol edilir; tamamlanan, devam eden veya ertelenen adımlar sistem üzerinde güncellenir. Bu takip süreci, kalite yönetim döngüsünün “kontrol et” ve “önlem al” aşamalarını destekler.

2. Bulguların Aktarımı ve Yeni Dönem Değerlendirmesi: Bir sonraki ölçme–değerlendirme döneminde, önceki dönemden aktarılan bulgular ve alınan önlemler dikkate alınarak yeni analizler gerçekleştirilir. Bu yaklaşım, sadece mevcut durumu değerlendirmekle kalmaz; aynı zamanda önceki iyileştirme adımlarının etkisini ölçerek kalite sürecine geri bildirim sağlar.

3. Sürekli İyileştirme Döngüsü: İzleme süreci, program yeterliliklerinin sağlanma düzeyine ilişkin değerlendirmelerin sürekli iyileştirme döngüsü içinde ele alınmasını sağlar. Böylece eğitim programı, dinamik bir yapıda gelişmeye açık hale gelir; kalite güvence sistemi ise sadece belgelemeye değil, gerçek zamanlı gelişime hizmet eder.

8. Yürürlük ve Yürütme

Bu usul ve esaslar, 2025–2026 akademik yılı Bahar döneminden itibaren Maliye Bölüm Kurulu Kararı ile yürürlüğe girer ve ilgili dönemde uygulanmaya başlanır.

Bu usul ve esasların uygulanmasından, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü Bölüm Başkanı sorumludur. Bölüm Başkanı, ilgili süreçlerin koordinasyonunu sağlar, gerekli takip ve denetimleri yürütür ve kalite güvence mekanizmalarının etkin biçimde işletilmesini temin eder.